

Že 4. leto zapored Društvo katoliških pedagogov Slovenije (DKPS), v sodelovanju s Slovenskim katehetskim uradom (SKU) in Komisijo za šolstvo pri Slovenski škofovski konferenci, pripravlja Teden vzgoje. Pobuda ima dva

temelja: duhovna in molitvena podpora v začetku novega šolskega leta ter izpostaviti pomen vzgoje v vseh vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

V letošnjem letu pa sta ta vidika posebej povezana s sinodo, ki jo živimo v Cerkvi v Sloveniji in v vsej Katoliški cerkvi po svetu.

»Hodimo skupaj« je osrednje geslo sinode. V luči Tedna vzgoje smo geslo preoblikovali: »V vzgoji hodimo skupaj.« II. vatikanski koncil govori o Cerkvi, ki je na poti (LG 9). Ko hodimo po poteh naših življenj, se tkejo vidne in nevidne vezi s tistimi, ki jih na tej poti srečamo. Zavedanje, da z vsemi hodimo skupaj, je izredno pomembno. Prinaša odgovornost za skupnost, v kateri živimo. Vzgoja je pri tem eden najbolj pomembnih elementov, saj ne gre le za prenos znanja iz generacije v generacijo, pač pa za prenos vrednot, izkušenj in skrbi za odnos. V vzgojnem procesu vsak po eni strani nosi svojo odgovornost, da uči z zgledom, po drugi strani pa v tej hoji tudi prejema vse zgoraj naštetu. Različna razmišljanja raznovrstnih piscev, ki so se znašli na poti letošnjega Tedna vzgoje, prinašajo ravno to spodbudo.

Pri tem pa ne smemo pozabiti na duhovni vidik. Kaže se že v Stari zavezi, ko Mojzes, Aron in Hur na gori bijejo duhovno bitko realnega boja Izraelcev z Amalečani (2 Mz 17,8–16). To so realne in konkretne bitke, s katerimi se vzgajanci in vzgojitelji, pri tem pa so najpomembnejši starši, srečujejo dnevno tekom celotnega šolskega leta. V vzgoji zares hodimo skupaj in pomembno je, da smo pozorni na vse tiste, ki v tej hoji zaostajajo, na vse, ki jim sama pot predstavlja težavo. Pa tudi na tiste, za katere se zdi, da pot premagujejo z lahkoto, v resnici pa obris na njihovem obrazu kaže, da se na tej poti iščejo, da iščejo nekoga, ki bi bil na tej poti preprosto zraven. Spet, včasih samo na duhovni ravni, z molitvijo, dobro mislijo ali majhnim, a konkretnim dobrim delom. V tem oziru smo pripravili prošnje za vse potrebe v vzgoji in izobraževanju, ki se jim lahko pridruži še osebna molitev nas vseh.

TEDEN VZGOJE

V vzgoji hodimo skupaj, na vsakdanjih poteh. Velikokrat ne da bi vedeli, kako pomembna je naša vloga. Poziv sinode, da se odpremo Duhu, je zato toliko bolj pomemben. On, ki oživlja, ki nas prenavlja, ki spreminja naša srca, naj posvečuje naša življenja, da bi mogli v vzgoji hoditi skupaj.

Matevž Vidmar, *podpredsednik Društva katoliških pedagogov Slovenije in koordinator Tedna vzgoje*

NEDELJA, 4. 9. 2022

Prepoznati (se) bližnjega

»Učitelj, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« (Lk 10,25)

To vprašanje učitelja postave iz uvoda v Jezusovo priliko o usmiljenem Samarijanu bi moralo spadati k obveznemu naboru naših sinodalnih pogovorov. Končno gre pri sinodi tudi za vsebino, ne samo za odkrivanje načinov, kako skupaj hoditi in se poslušati, kako skupaj živeti Cerkev kot občestvo bratov in sester, kot živo Kristusovo telo. Vsak si želi živeti srečno in izpolnjeno, živeti svobodno. To pa pomeni živeti rodovitno s sadovi, ki ohranijo svojo vrednost tako v tem svetu kot v večnosti. Ključ za takšno življenje pa nam je že podarjen. »Kristus nas je osvobodil za svobodo.« (Gal 5,1)

Ko nas je papež Frančišek lansko leto povabil na sinodalno pot, nas je v resnici soočil s podobnimi vprašanji, kot je Jezus učitelja postave: Kaj je zapisno v postavi, kaj piše v Svetem pismu, kaj govori tvoja vera, kako bereš, kako živiš?

Tako hitro nam svoje krščanstvo in vero uspe narediti abstraktno, jo zaviti v nek celofan molitev in pobožnih vaj, kjer se čutimo verni in dobri. Vendar se skozi mehurček ne da prav prepoznati ne konkretnega življenja ne Boga. Zato imamo kvečjemu občutek, da smo pridni in prizadevni, ne pa srečni in veseli. Mučimo se, a nihče tega ne vidi. Ker še vedno stavimo predvsem nase in zase. Kot duhovnik in levit, ki sta v templju vse korektno izvršila, na poti domov, na svoji domači poti pa sta bila slepa in gluha. Navajena sta je že bila. Zato sta Ga videla, a šla po drugi strani mimo. Praznih rok.

»In kdo je moj bližnji?« (Lk 10,29) Gospod na različne načine trga celofan našega mehurčka – tudi z razočaranji nad samim seboj, nad sinodalno potjo, nad Cerkvijo –, da bi se nam zmeščalo srce in bi si dopustili obisk Samarijana.

Prvo leto sinode je za nami. V resnici smo šele na začetku. Odkrili smo, da so lahko lepe stvari zelo preproste, da je zelo veliko ubogih in tujcev med nami. A ti nenadoma postanejo bližnji, če se jim približamo, če spregovorimo iskreno besedo – o sebi, o njih, o Bogu, o veri. Eden od izzivov sinodalnega procesa je bil doseči obrobne in oddaljene ter odkriti njihovo doživljanje Cerkve. Če se zdi, da pri tem nismo bili najbolj uspešni, da sinodalni proces še ni prav zajel niti naših nedeljnikov, našega cerkvenega jedra, kaj šele da bi zavel izven vrat cerkve, pa smo morda začutili, da smo se v resnici sami oddaljili. Od tistega najbolj toplega in bistvenega v naši veri, kaj smo pravzaprav po veri v učlovečenega Božjega Sina: Božji sinovi in hčere, ljubljene in varovane, povezane v družino, ki je Telo njegovega Sina. V tej Družini nam želi odpirati oči in srce drug za drugega. Zato, da bi izkusili in živeli ljubezen. Da bi živeli osvobodeno in brez strahu, ker smo si bratje in ne nasprotniki, bližnji in ne tujci, ker smo sinovi in ne služabniki.

msgr. dr. Maksimilijan Matjaž,
celjski škof in odgovorni za sinodo pri SŠK

PROŠNJE, 4. 9. 2022

Ob začetku šolskega leta na oltar položimo naše skupne prošnje.

1. **Jezus**, prosimo te za vse vrtčevske otroke, šolarje, dijake, študente in druge vpletene v vzgojno-izobraževalni proces, blagoslovi njihovo delo, trud in notranjo rast.
2. **Jezus**, naj se vzgojitelji, učitelji, profesorji in drugi zavedajo svoje vloge pri vzgoji mladih.
3. **Jezus**, daj staršem vztrajnosti in poguma, da bodo svoje otroke vzgajali za dobre, odgovorne državljane in kristjane.
4. **Jezus**, odgovorni v politiki in družbi naj spoznajo pomen vzgoje v današnjem času.
5. **Jezus**, v svojem usmiljenju k sebi sprejmi vse rajne iz naših družin.

Kdor hoče, bo našel pot, kdor noče, bo našel izgovor

Vzgoja je zagotovo eden najzahtevnejših izzivov v človekovem življenju, s katerim se srečujemo vse od rojstva otroka naprej. Ko pride otrok na svet, je nepopisan list. Pred starše je takoj postavljena zahtevna in odgovorna naloga, zanje se prične »šolanje« brez učiteljev, samostojna raziskovalna pot. Od njih se pričakuje, da postavijo temelje vzgoje, na katerih bodo otrokovo vzgojo »dograjevali« še vzgojitelji, učitelji, profesorji, kateheti, mentorji, skratka vsi, ki so ali bodo z njim v stiku. Biti starš zagotovo ni lahka naloga, zato vsak išče čim boljše prijeme in pristope, da bi bil pri vzgoji uspešen. Povsem jasno je, da je vzgajati veliko lažje, če znamo pri tem med seboj sodelovati, si prisluhniti in biti drug drugemu zgled. Papež Frančišek je v razmišljanju o sinodi zapisal: »Skupna hoja je mogoča le, če temelji na skupnem poslušanju Božje besede in obhajanju evharistije.«

Kako zelo podobno, pravzaprav enako je tudi vodilo pri vzgoji otrok. Najprej moramo drug drugega poslušati, začrtati pot in po njej potrpežljivo in vztrajno hoditi skupaj. Pri tem se spleta nekakšna veriga sodelovanja in iskanja dobrih rešitev do zastavljenega cilja. Včasih je na tej poti treba stopiti tudi korak nazaj, da lahko narediš dva koraka naprej. Starši se morda niti ne zavedajo, da je danes vzgoja vse bolj težavna, a to še kako občutimo vzgojitelji in učitelji. V šolo prihajajo otroci, ki so bistri, tako kot so otroci od nekdaj bili. Opazno pa imajo veliko manj delovnih navad, so precej manj vztrajni pri delu in – kar je posebej zaskrbljujoče – se povečujejo težave z disciplino. Poraja se vprašanje, kaj storiti in kako pristopiti k izboljšanju le-tega. Delovne navade in vztrajnost so pri otrocih zagotovo slabše prav zato, ker mnogi »sodobni« starši menijo, da je treba otroku vse nuditi, ga obvarovati naporov, mu pomagati pri delu, da ne bo napak, da bo vse odlično opravljeno, popolno in da bo otrok zato srečen. Ne zavedajo se, da se morajo otroci na napakah učiti, da se morajo soočiti tudi z neuspehom in težavami in da se morajo znati tudi sami prebiti čez ovire in kdaj za dosego cilja tudi kaj žrtvovati. V življenju ni nikoli vse lepo in popolno. Kar pa se tiče discipline pri otrocih, pa je to vedno trši oreh. Pri disciplini ne gre za kaznovanje otroka, če ta ne upošteva dogovorov ali se neprimerno obnaša. Disciplinirati otroka pomeni v prvi vrsti imeti otroka rad in mu pomagati. Otroka je treba stisniti k sebi, tudi če je naredil napako, saj bo tako dobil neko zaupanje, da je še vedno naš, ljubljen in sprejet. Vendar pa se je o tem problemu treba takoj tudi temeljito pogovoriti. Ne iščimo krivca ali žrtve, pač pa glejmo naprej in poiščimo rešitev. Straši morajo pri tem imeti veliko mero potrpežljivosti in vztrajnosti, saj se težave verjetno ne bodo rešile čez noč. Predvsem pa naj bodo svojim otrokom dober zgled. A vedno se najde pot in za spremembe ni nikoli prepozno, le vztrajni moramo biti in postaviti jasne meje, od katerih ne bomo odstopali. Pri vzgoji moramo hoditi skupaj, obdani z ljubeznijo, potrpežljivostjo in doslednostjo. Kdor hoče, najde pot, kdor noče, najde izgovor, pravi stara arabska modrost.

*Katarina Lenarčič, prof. razrednega pouka,
vodja podružnične šole Drenov Grič ter žena, mati in babica*

PROŠNJE, 5. 9. 2022

Drugi dan tedna vzgoje v Božje naročje izročamo naše najmlajše.

1. **Dobri Oče**, prosimo za vse otroke v vrtcih. Naj v njih vzklije seme vere v tvojo neizmerno dobroto.
2. **Dobri Oče**, prosimo za vse vzgojiteljice in vzgojitelje, ki se dnevno srečujejo z otroki, da bi mogli v njih videti tvoj nedolžen pogled.
3. **Dobri Oče**, prosimo za vse ostale zaposlene v vrtcih, ki poskrbijo, da otroci živijo v varnem, čistem in mirnem okolju, blagoslavljal jih pri njihovem delu.
4. **Dobri Oče**, prosimo za vse politike in druge, ki odločajo o delovanju vrtcev. Daj jim modrosti Svetega Duha, da bi spoznali pomembnost raznovrstne in kvalitetne predšolske vzgoje.
5. **Dobri Oče**, prosimo za vse rajne, ki so bili zaposleni v vrtcih. Njihovo nevidno delo poplačaj z večnim življenjem.

Vzgajati za skupno hojo

Papež Frančišek je v jeseni 2021 razglasil sinodo z naslovom Hodimo skupaj. Pri tem je, poenostavljeno rečeno, izhajal iz dveh predpostavk: 1) da Cerkev za delovanje v novem svetu potrebuje tudi notranjo prenavo in 2) da bo ta prenova boljša, če ne bo sprejeta za debelimi rimskimi zidovi, ampak v širokem posvetovanju vseh ter v predhodnem iskrenem in skupnem poslušanju Svetega Duha.

Prispeva lahko vsakdo, tudi tisti, ki smo jih tradicionalno označevali kot obrobne. Res da t. i. obrobni običajno nimajo celostnega pogleda in vidijo le delček celote. Toda: kdo pa zase lahko trdi, da ima celosten pogled? Šele ko stopimo skupaj in se predamo Sv. Duhu, ga morda dobimo!

Po letu dni skupne hoje se že lahko vprašamo o prvih sadovih. Skupna hoja namreč lahko hitro postane zgolj srečevanje in izmenjava besed. Ko rečemo: »Srečanje je bilo lepo,« to še ne pomeni, da bo imelo na naše delovanje in na delovanje Cerkve kot celote tudi kakšne posledice. Pogosto se po lepih srečanjih ne zgodi nič.

Zakaj?

Vzroki za srečanja, po katerih se ne zgodi nič, so običajno dveh vrst: 1) strukturni in 2) na ravni posamezne osebe. S strukturnimi mislim na strukture, ki včasih odločajo brez stika s terenom. Na strukture, ki ne »hodijo skupaj« z vsemi ostalimi, ostajajo v svojih mehurčkih, imajo pa njihove odločitve vseeno pomemben vpliv tudi na vse ostale.

O strukturnih ovirah na tem mestu, kjer razmišljamo predvsem o vzgoji, nima smisla izgubljati preveč besed.

Drugače pa je z razlogi na ravni posamezne osebe. So srečanja, na katerih dobro opredelimo težave, uvidimo tudi rešitev, razumemo, kaj in kako bi bilo treba narediti, pa se to ne zgodi. Ali pa srečanja, na katerih smo zgolj »na pol živi« in v resnici ne verjamemo, da lahko kaj spremenijo, zato v svoje udejstvovanje na njih tudi ne vložimo veliko truda. In so ljudje, ki so na srečanjih tihi. In so tisti, ki vidijo samo napake, konstruktivnih rešitev pa niso pripravljeni iskati.

Vsem, mladim in odraslim, pogosto primanjkuje kompetenc za udejstvovanje v skupnostnih stvareh. Gre za zmožnosti javnega nastopanja, pri katerem nas ni sram, za zmožnosti dobrega argumentiranja, za zmožnosti prisluhniti drugačnemu mnenju, se mu ne postaviti takoj po robu in skušati ob njem preizprašati lastno mnenje, za zmožnosti pripraviti se na srečanje, za zmožnosti spraviti teoretični pogled v praktične korake izvedbe, za zmožnosti nagovarjanja različnih drugih deležnikov, ki jih je poleg navzočih smiselno še vključiti v razpravo.

Vse naštetje kompetence se v veliki meri prekrivajo s konceptom državljske pismenosti, ki se kot obvezni predmet s tem šolskim letom uvaja tudi v slovenske srednje šole. Seveda ne gre le za to, še bolj ključno je prisluhniti Svetemu Duhu. A če se Cerkev tega prvega še nekako zaveda, se državljske pismenosti in pristopov skupnostnega dela praktično ne.

TOREK, 6. 9. 2022

Skromni prispevek Socialne akademije, ki jo vodim sam, k razvoju tega področja je portal razgledan.si, ki mladim in odraslim ponuja »enostavne razlage družbe v nekaj minutah«. Ne bo ostalo le pri besedilnih lekcijah, portal želimo nadgrajevati tudi s konkretnimi usposabljanji, podkasti, animiranimi videi in podobnim.

Za skupno hojo se moramo najprej naučiti sobivati!

Matej Cepin, Socialna akademija

PROŠNJE, 6. 9. 2022

V tretjem dnevu Tedna vzgoje na oltar izročamo vse, ki so vključeni in delujejo v osnovnih šolah.

1. **Naš Učitelj Jezus**, prosimo te, da bodo otroci v osnovnih šolah rasli tudi na duhovnem področju.
2. **Naš Učitelj Jezus**, naj se starši katoliških družin zavedajo pomena duhovne rasti in naj svoje otroke vodijo k zakramentalnemu življenju, vsi, tudi neverni, pa naj vzgajajo otroke k delovanju v odnosu ljubezni.
3. **Naš Učitelj Jezus**, daj, da se bodo učitelji zavedali, da s svojim življenjem in zgledom prinašajo med Otroke tvoje usmiljenje in dobroto.
4. **Naš Učitelj Jezus**, blagoslovi vse, ki nasprotujejo krščanskim vrednotam, da bodo postali odprti za konstruktiven dialog.
5. **Naš Učitelj Jezus**, sprejmi vse rajne, ki so bili zaposleni v osnovnih šolah, povrni jim za njihovo delo.

Zgled in moč molitve

Kako močan vpliv na vzgojo ima zgled? Učitelj, starš, odrasel, vrstnik, sorojenec ... vsak od nas je nekemu zgled. Vzgajamo z zgledom.

Meni je zgled vere in molitve stari ata, naš *ate*. Vsakokrat, ko je zvonilo Ave Marija, je postal, snel klobuk in molil. Četudi sredi njive med pobiranjem krompirja. Vsako popoldne sta z ženo, našo *mamo*, molila rožni venec. Kdor je prišel mimo dnevne sobe, se jima je enostavno pridružil v molitvi. Ob vseh preizkušnjah življenja sta ohranila vero in nam bila res močan zgled vere. Njuni otroci posnemajo starša in s tem pričajo nam mlajšim o moči molitve. Zakaj verjeti v moč molitve?

Leta 2012 se nama je rodil četrti otrok. Prepričana sem, da sta *ate* in *mama* izmolila mojemu sinu življenje že ob rojstvu. Rodil se je z redko srčno napako (HLHS), s katero brez zahtevnih operacij ni mogoče živeti. Bil je operiran v Izraelu, nato v Ljubljani, v Italiji, decembra 2016 zopet v Ljubljani. Vedno so v času, ko je bil sin hospitaliziran, doma pri mojih starših vsak dan molili rožni venec za uspešno izveden poseg, za uspešno okrevanje, da bi vsi zdržali te preizkušnje. Leta 2016 je naš štiriletnik dobro prestal operacijo na odprtem srcu, a okrevanje ni bilo uspešno. Stanje se je iz dneva v dan, iz tedna v teden slabšalo. Iztoki se niso zmanjševali, odpovedovali so notranji organi, telo je bilo »napihnjeno«, zanj je dihal aparat. Doma pa so se vsak večer zbrali sorodniki, sosedje, prijatelji, mladina in molili. Molili za mojega otroka, da bi preživel. Še po mesecu vsakodnevne molitve se stanje ni izboljševalo, ampak slabšalo. Vsako jutro smo upali, da je preživel noč. In hči, takrat stara 10 let, vpraša: »Mami, zakaj ni bolje, če pa vsak dan molim?« Kaj v taki situaciji reči otroku, ki si želi, da bratec pride iz bolnice in bi vsi skupaj doma jedli kosilo, da mami in ati ne bi bila vse dni samo v službi in v bolnici, da bi končno odvili božična darila, ki so že več tednov čakala pod okrašeno smreko, čeprav je bil božič že zdavnaj mimo? Pravzaprav smo si naštetega vsi želeli.

Nekega dne so nama z možem zdravniki v Ljubljani naročili, naj se posloviva od sina, saj mu ne znajo več pomagati. Tega nisem hotela sprejeti. Nekako nama je uspelo urediti, da so sina s posebnim medicinskim letalom prepeljali v bolnico v Italijo. Tam so dejali, da »hodi po robu balkona«. Nihče ni garantiral, da se bo obdržal na njem.

Doma so vsak večer vztrajali v molitvi k sv. Jožefu, zavetniku družine. V bolnici v Italiji, v mestu Massa, sva z možem zahajala v bolnišnično kapelo in molila ter prosila mater Marijo, naj nama ne vzame najinega sina. Ona ve, kako je izgubiti otroka, in ona zagotovo ve, da midva nisva tako močna, da bi to prenesla. Molili so tudi v Nemčiji, v Ameriki, na Radiu Ognjišče, v domači cerkvi, molili so člani zakonske skupine, katere člana sva z možem. Darovane so bile maše za zdravje.

Sin je po dolgih tednih in mesecih le okrevал. Seveda so se pojavile še nekatere »spremljevalne« težave, ki jih je premagal. Domov iz bolnice je prišel meseca marca. Šele takrat smo pri nas praznovali božič in odpirali darila, ki so čakala pod božičnim drevesom. Niti starejši otroci jih niso odprli prej.

SREDA, 7. 9. 2022

Osebe bolnišnice v Italiji nama je jasno povedalo, da je čudež, da je najin sin živ. Vztrajanje v molitvi se je obrestovalo.

Ne znam povedati bolje, da ima molitev veliko moč, kot da pričujem o naši preizkušnji, o čudežu.

Preostane nam le še zahvaljevanje. In zahvala je najboljša priprošnja. Vsak večer se zahvalim Bogu za preživetje dan, ga prosim za zdravje in seveda še kaj. Ta zgled skušam prenesti na svoje otroke.

Z nevsiljivim zgledom nas je *ate* vzgajal. Naj bomo njemu podobni vzgojitelji tudi sami.

(Sin je ravno pred dobrim mesecem prestal še en poseg na srcu. Vse je teklo brez zapletov. Bogu hvala.)

Maja Mehle, *ravnateljica OŠ Prule*

PROŠNJE, 7. 9. 2022

Danes se v prošnjah spomnimo vseh, ki so vpeti v srednješolsko izobraževanje.

1. **Bog, Sveti Duh**, navdihuj srednješolce v rasti in pri sprejemanju življenjskih odločitev.
2. **Bog, Sveti Duh**, blagoslavljal profesorje pri njihovem delu, da bodo dober zgled dijakom, ki so jim zaupani.
3. **Bog, Sveti Duh**, opogumljal starše, da bodo vztrajni pri vzgoji svojih otrok v njihovem najstniškem obdobju.
4. **Bog, Sveti Duh**, razsvetluj odgovorne, da bodo omogočili, da bodo srednje šole prostor, ki omogoča svobodno kritično razmišljanje in mladim ne vsiljuje ideološko določenih odgovorov.
5. **Bog, Sveti Duh**, naj bodo v Očetovo naročje sprejeti vsi, ki so obiskovali srednje šole, predvsem tisti, ki so prag večnosti prestopili v mukah osebnih stisk in strahov.

Hoditi skupaj na sinodalen način

Obhajamo praznik rojstva Device Marije, ki nam govori, da je Bog uslišal prošnje človeštva po Odrešeniku in je, kot prvi korak tega odrešenja, pripravil mater Božjega Sina, ki pa bo tudi naša Mati.

O tem začetku uresničitve Božjega načrta govori že prerok Mihej, ki je eden od dvanajstih malih prerokov in je živel v 8. stoletju pred Kristusom, v podobnih okoliščinah kot prerok Izaija. Prerok Mihej napoveduje čas Božjega usmiljenja, čas odrešenja. Sveti Pavel v pismu Rimljanom piše: »Tiste, ki jih je Bog že vnaprej poznal, je tudi vnaprej določil, naj bodo skladni s podobo njegovega Sina, da bi bil ta prvorojenec med mnogimi brati«. Še posebej to velja za Marijo, ki je bila od vsega začetka njenega bivanja povsem v skladu s podobo njega, ki ga bo rodila. Zato nam praznik Marijinega rojstva govori, da je bila Marija od Boga izbrana. Prvi korak je naredil Bog, ne človek.

Predno nam evangelist Matej spregovori o Jezusovem rojstvu, nam predstavi povzetek živete zgodovine, ki je zaznamovana z grehom in padci, pa tudi z zvestobo in vero v Boga. Ta zgodovina začenja dobivati novo podobo z rojstvom Marije in Božjega Sina.

Na koncu niso zadosti generacije, ki sledijo ena drugi. Poseči mora sam Bog po Sv. Duhu.

Tako tudi danes. Polni smo človeške logike. Niso dovolj naši pastoralni načrti, ki jih lahko izdelajo še tako dobri strokovnjaki. Treba je v molitvi prisluhniti Božjemu Duhu. Da ga lahko slišim, moram najprej stopiti na pot spreobrnjenja, ko nisem več jaz središče vsega, ampak na to mesto postavim Boga. Takrat sprejem Jezusov način, ki se najbolj izrazi v sinodalni poti, kjer se doživljam kot del skupnosti v ljubezni, ki jo zaznamuje različnost; a se zavedam, da isti Duh govori meni in tudi vsem članom skupnosti.

Na to pot nas vabi papež Frančišek. To pot imenuje nova pot. Te pa ni brez spreobrnjenja, kar pomeni, da moramo zapustiti to, kar nas hromi in ugaša življenje po evangeliju. Kaj to konkretno pomeni: da namesto miselnosti, da smo vedno delali tako in da je za vse odgovoren duhovnik, bolj poudarimo duhovniški zbor, ki se čuti med seboj povezanega in skupaj z verniki, ki se doživljajo del živega občestva in soodgovorni za pastoralno celotne skupnosti. Gre torej za nove odnose med nami, kjer so v ospredju občestvenost, sodelovanje in poslanstvo. Povabljeni smo na to novo pot, ki jo imenujemo sinodalna, ki vsebuje drugačno ravnanje, občutljivost in slog. Če želimo na ponujeno pot, so potrebni pogum, vera in zaupanje, da Božji Duh vodi mojo pot in pot vsakega občestva. Ta nova pot ni nekaj novega, saj je bila to izkušnja Cerkve prvih stoletij. II. vatikanski koncil je to pot ovrednotil in v njej videl novo priložnost za Cerkev v novi situaciji.

Tudi papež Frančišek vidi to pot kot vir skupne rasti in napredovanja. Da ta pot ni utopija, je pokazalo dogajanje po naših občestvih. Pogovori so pokazali, da je med nami veliko dobrega, a so tudi težave, problemi in hibe. V poslušnosti Božji Besedi, v molitvi in odprtosti Božjemu Duhu so se začele kazati tudi rešitve in pobude, ki lahko prinesejo v naša občestva več življenja in evangeljskega pričevanja.

Mislím, da bi mnogi verniki lahko pritrdili želji Oliviera Clémenta: »Lačen sem bil evharistije. Lačen sem bil Cerkve, ki bi bila najprej evharistija.

ČETRTEK, 8. 9. 2022

Skupnosti, ki bi se izpovedala, onkraj vsake sociologije, Kristusovega telesa v evharistiji. Teologije, ki bi izhajala iz Kristusovega telesa v evharistiji,« Ljudje smo lačni kruha evharistije in Cerkve – skupnosti. Zato toliko spodbud k sinodalnosti. V spisih cerkvenih očetov najdemo zapisano misel, da se »Bog v celoti ponuja za so-delovanje.« Bog, ki biva na način Trojice, je sinodalen in ta Bog nas vabi k sodelovanju, ker ne želi, da životarimo, ampak svoje življenje zaživimo v vsej polnosti. Kot vodnico nam na pot pošilja tudi nebeško mater Marijo, da je naša sopotnica in vodnica, kot tista, ki nas posluša in razume. Hkrati pa kot tista, ki naše poglede dviga k višku, k Bogu, ki ostaja naša trdnost in naše upanje kljub kritikam, ki smo jih deležni. Prosimo jo danes, da nam izprosi moči, poguma in vztrajnosti, da bomo na poti vedno odprti Božjemu Duhu ter mu znali prisluhniti z velikodušnostjo in hvaležnostjo.

*msgr. mag. Alojzij Cvikl, mariborski nadškof metropolit in
predsednik Slovenskega katehetskega urada*

PROŠNJE, 8. 9. 2022

Študentje mesec kasneje kot vsi ostali začenjajo akademsko leto. Kljub starosti se osebnosti v procesu vzgoje še vedno izoblikujejo. Danes prosimo zanje:

1. **Gospod**, daj, da bodo študentje pri svojem študiju odkrivali tvojo modrost.
2. **Gospod**, prosimo, da bi mogli znanstveno-raziskovalni delavci s svojim delom prispevati k pravičnejši in boljši družbi.
3. **Gospod**, naj se vsi zaposleni v visokem šolstvu zavedajo svoje odgovornosti in vestno vršijo zadane jim naloge.
4. **Gospod**, prosimo te, da bi mediji in širša družba znala sprejemati argumente stroke.
5. **Gospod** povrni z večnim življenjem vsem, ki so s svojim znanstveno-raziskovalnim delom prispevali k razvoju in blaginji naše družbe.

PETEK, 9. 9. 2022

Zapojmo, molimo, vzgajajmo in hodimo skupaj

Že ob stvarjenju sveta je Bog vedel, da »ni dobro človeku samemu biti« (1 Mz 2,18) in je Adamu »naredil pomočnico, njemu primerno«. Gospod Bog je torej ustvaril še eno bitje, da Adam ne bi bil sam, da bi hodila ob njem oseba, ki bi mu pomagala, ga spoštovala, poslušala in se z njim pogovarjala, spodbujala in z njim ustvarjala, ga ljubila in rojevala potomce.

Evangelist Matej je zapisal pomenljive Jezusove besede: »Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.« (Mt 18,20) Ko je učencem rekel, naj gredo po svetu oznanjat evangelij, jih je pošiljal po dva ali več, nikoli enega samega.

Tudi pevcem nam je zelo ljub slovenski pregovor, ki pravi, da so trije Slovenci skupaj že pevski zbor.

In kako si potem lahko predstavljamo, da ne bi hodili skupaj vedno in vsepovsod? Kako naj vzgojitelji, učitelji, duhovniki, starši ... mladi rod učimo in vzgajamo sami? Zagotovo je že vsak izmed nas slišal star afriški pregovor, ki pravi, da otroka vzgaja cela vas. Tako bi se moralo dogajati tudi danes, a je, žal, precej, precej drugače.

Človek postaja vedno bolj individualist, misli samo na svoje potrebe, želi vedno več, tudi če se za to ne trudi, njegova pričakovanja so vedno večja in višja, čeprav v svoje delo, učenje, odnose ne vlaga prav veliko ...

Že od malih nog sem spoznavala, kako lepo je biti v skupnosti z drugimi: v družbi s straši in sorojenci v večji družini, na vasi v gruči otrok najrazličnejše starosti, med deklicami in dečki, med zdravimi otroki in otroki brez nog in brez rok (doma sem iz Vipave, iz ulice, kjer je zavod za invalidno mladino), v družbi mladih in starejših pevk in pevcev, ki jim glasba daje še dodatno energijo v življenju ...

Tudi v kasnejših letih sem in še vedno spoznavam, da kot učitelj narediš mnogo, mnogo več, ko skupaj s kolegi ustvarjaš prijetno učečo se skupnost, ko s sodelovanjem z drugimi učitelji, s spoštovanjem različnosti med kolegi in s širino svojega srca daješ najlepši in najmočnejši zgled njim, predvsem pa mladim, ki so ti dani na pot vzgoje in izobraževanja.

Zato naj bo letošnja tema Tedna vzgoje »V vzgoji hodimo skupaj« glavno vodilo vseh nas tudi v prihodnje!

*Damijana Božič Močnik, prof. glasbe, žena in mati
treh odraslih otrok, trenutno ravnateljica OŠ Pirniče*

PROŠNJE, 9. 9. 2022

Veliko mladih v času vzgojno-izobraževalnega sistema svoj primarni dom zamenja za dijaški oz. študentski dom. V procesu vzgoje so to pomembni koraki, zato danes prosimo za njih:

1. **Naš Oče**, naj bodo odnosi med dijaki, študenti in zaposlenimi v domovih pristni in domači.
2. **Naš Oče**, prosimo te za vse vzgojitelje in zaposlene, ki delujejo v domovih, da bi mogli varovancem stati ob strani tudi na duhovni ravni.
3. **Naš Oče**, prosimo te za vse starše, predvsem srednješolcev, da bi znali svojim otrokom pustiti primerno svobodo v odraščanju.
4. **Naš Oče**, blagoslovi vse zaposlene v domovih pri njihovem delu, predvsem pri tistem, ki se ga ne vidi.
5. **Naš Oče**, v svoj objem sprejmi vse pokojne dijake, študente in zaposlene dijaških in študentskih domov.

Hoditi skupaj – sinodalna pot kot izziv vzgoji in izobraževanju

Poziv papeža Frančiška in Cerkve k skupni hoji je za prevladujočo kulturo individualizma velik izziv. Upam pa, da bomo ta klic sprejeli z odprtostjo. Zakaj? Ker verjamem, da pristno dialoški proces sinodalne poti krepi medsebojno povezanost in identiteto ter spodbuja ustvarjalnost.

Kratko spregovoriti o vsebinah procesa in primernem načinu ni enostavno. Vseeno bom to poskusil prek treh vprašanj: kdo je človek, kako spodbujati celovito refleksijo in kdo so nosilci sprememb.

Vprašanje »Kdo je človek?« bi nas moralo resnično zanimati. Je človek posameznik, individuum, del množične družbe? Po krščanstvu je človek oseba in ne individuum. Osebni princip se izraža v odnosu z drugimi ljudmi in v ukoreninjenosti v zgodovino in kulturo, v spominu in pripadnosti skupnosti. Oseba je duhovna kategorija, živi odnos do presežnega. Kristjani izpovedujemo odnos do osebnega Boga kot občestvene skupnosti treh Božjih oseb (ne trojice posameznikov!). Vrhunski osebni odnos je odnos resnične ljubezni. Za tako ljubezen pa so potrebni najmanj trije.

Kako razvijati celovito refleksijo na osebni in skupni ravni? Človek je bitje refleksivnosti, a to pogosto živimo na reduciran način. V resnični refleksiji smo usmerjeni k temu, da to, kar doživimo, povežemo s celoto življenja: s telesnim, duševnim in duhovnim vidikom življenja, s preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, s celoto družbeno-kulturnega življenja. Celovita refleksija razvija potencialne človeka kot osebe in gradi družbo modrosti, v kateri ima izkustvo življenja prednost pred golim znanjem.

Glede vprašanja »Kdo so nosilci takih sprememb?« je sinodalni odgovor jasen: vsak je povabljen, da se dejavno vključi v proces. Jasno pa je, da so sadovi dosegljivi le, če delujemo povezano in dopolnjujoče. V procesu vzgoje in izobraževanja smo to vzgojitelji, učitelji, profesorji – a nič manj učenci in študentje, starši in vsi, s katerimi delimo to Zemljo. Prvi akter pa je vedno osebni Bog.

Tak tip šole ne ostaja pri prenosu znanja, ampak živi z okoljem, prisluhne življenju in ustvarjalno išče odgovore. Za tako življenje je treba razviti resnično poslušanje in jasno govorjenje, sprejeti dejansko stanje družbe, krepiti soodgovornost in konkretno delovati za življenje sveta. Če bomo pustili, da nas vodi Sveti Duh in ne lastne ideje, verjamem, da bo sinodalni proces odprl pot novi kulturi tudi v vzgoji in izobraževanju.

dr. Igor Bahovec, *sociolog in prof.*
na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani

PROŠNJE, 10. 9. 2022

V vzgojno-izobraževalni proces je vpetih mnogo nevidnih delavcev, ki pa na poti vzgoje opravljajo pomembno delo. Danes se spomnimo vseh teh:

1. **Sveti Duh**, blagoslavljalj vse, ki skrbijo za otroke in mlade. Naj svoje delo opravljajo z ljubeznijo.
2. **Sveti Duh**, daj moč vsem, ki kljub nizkim plačam vsakodnevno vztrajajo pri čiščenju in urejanju okolja, v katerem naši mladi živijo.
3. **Sveti Duh**, daj dar modrosti vsem svetovalnim in drugim strokovnim delavcem, ki skušajo tistim, ki imajo manj talentov ali pa so ti drugačni, pomagati v vsakdanjem življenju.
4. **Sveti Duh**, nakloni vztrajnost vsem administrativnim delavcem, ki delujejo v vzgoji in izobraževanju in sadov svojega dela velikokrat ne vidijo.
5. **Sveti Duh**, nakloni polnost večnega življenja vsem rajnim delavcem v vzgoji in izobraževanju, predvsem tistim, ki na polnost odrešenja še čakajo.

Skupnost, ki se posluša

»Noben človek ni otok,« pravi pregovor. Nihče ne more živeti sam zase. Vsak človek se rodi iz odnosa in je ustvarjen za odnose. Zdi se, da je naloga šole danes bolj kot kadarkoli prej v zgodovini, da oblikuje odprte in ustvarjalne skupnosti, kjer se učenci poleg ostalega znanja in drugih veščin naučijo tudi življenja v skupnosti. Učenci so člani različnih skupnosti: družine, prijateljskega kroga, razredne skupnosti, športnega kluba, župnijske skupnosti ... Pomembno je, da se vsak posameznik v skupnosti počuti sprejetega, vrednega in ljubljenega. Po drugi strani pa, da se zaveda, da je odgovoren za svojo skupnost in da mora prispevati svoj del v skupno življenje.

Za oblikovanje skupnosti je najprej pomembno, da smo pripravljeni poslušati drugega in stopiti z njim v dialog. Vemo, kako težko otroci počakajo, da nekdo v skupini konča svojo misel, saj bi radi takoj povedali svoj pogled. Ker so tako osredotočeni na svojo misel, drugega niti ne slišijo. Tudi pri odraslih ni kaj drugače. Velikokrat med poslušanjem drugega zgolj načrtujemo, kako bomo še bolj prepričljivo uveljavili svoje stališče. Premalo pa je odprtosti, da bi se z drugim zares srečali in se pustili obogatiti s strani drugega.

Namen sinode, ki trenutno poteka znotraj Cerkve, je prav v tem, da bi iskreno prisluhnili drug drugemu in se drug od drugega učili. Vsi smo namreč najprej učenci. Prvič v zgodovini Cerkve smo prav vsi verujoči povabljeni, da sodelujemo s svojimi prispevki, in sodobna sredstva komunikacije tudi dejansko omogočajo, da lahko vsakdo posreduje svoje predloge. Vendar se zdi, da je premalo poguma in zagnanosti, da ostajamo preveč pasivni. Zato se moramo tako v Cerkvi kot tudi na celotnem izobraževalnem področju učiti sinodalnosti, kar dobesedno pomeni skupne hoje. Hoditi skupaj pomeni najprej poslušati drug drugega, upoštevati drugačne poglede, sodelovati in iskati skupne rešitve. Od vsakega izmed nas je odvisno, kakšna bo prihodnost naših skupnosti, naše Cerkve in našega naroda.

dr. Roman Globokar, *predsednik Komisije za šolstvo
pri SŠK in rektor Bogoslovnega semenišča*

PROŠNJE, 11. 9. 2022

Ob koncu Tedna vzgoje na katehetsko nedeljo in nedeljo mladih Bogu izročimo vse deležnike, ki so vpeti v proces vzgoje in izobraževanja:

1. **Dobri Bog**, daj moči vsem članom Društva katoliških pedagogov Slovenije, ki delujejo v javnih ustanovah, da bi ostali zvesti tvojemu nauku.
2. **Dobri Bog**, nakloni dar vztrajnosti katehetom in katehetinjam, predvsem tistim, ki vztrajajo na sodobnih dvoriščih poganov.
3. **Dobri Bog**, prosimo te za vse veroučence, da bi mogli v svojih katehetih videti vzgojitelje v veri.
4. **Dobri Bog**, prosimo te za vse mlade, da bi v tvojem Sinu, za razliko od bogatega mladeniča, spoznali Odrešenika.
5. **Dobri Bog**, prosimo te za vse rajne učitelje in vzgojitelje, katehete, predvsem pa za mlade, ki so svoje življenje v težkih stiskah sami končali.

BLAGOSLOV ŠOLSKIH TORB IN ŠOLSKEGA LETA

Nebeški Oče, prosimo te, blago + slovi šolske torbe, učence, ki jih bodo nosili in se vse leto marljivo učili.

Blago + slovi vzgojitelje, učitelje, katehete in starše, ki se trudijo za napredek in razvoj učencev.

Naj vsi spoštujejo drug drugega in vedno bolj spoznavajo Tvojo veličino, lepoto, modrost, dobroto in ljubezen. Naj živijo srečno in polno življenje.

Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

TEDEN VZGOJE 2022

V vzgoji hodimo skupaj

Avtorji zgodb po dnevih:

- ⇒ **NEDELJA, 4. 9. 2022;** msgr. dr. Maksimilijan Matjaž, *celjski škof in odgovorni za sinodo pri SŠK*
- ⇒ **PONEDELJEK, 5. 9. 2022;** Katarina Lenarčič, *prof. razrednega pouka, vodja podružnične šole Drenov Grič ter žena, mati in babica*
- ⇒ **TOREK, 6. 9. 2022;** Matej Cepin, *Socialna akademija*
- ⇒ **SREDA, 7. 9. 2022;** Maja Mehle, *ravnateljica OŠ Prule*
- ⇒ **ČETRTEK, 8. 9. 2022;** msgr. mag. Alojzij Cvikl, *mariborski nadškof metropolit in predsednik Slovenskega katehetskega urada*
- ⇒ **PETEK, 9. 9. 2022;** Damijana Božič Močnik, *prof. glasbe, žena in mati treh odraslih otrok, trenutno ravnateljica OŠ Pirniče*
- ⇒ **SOBOTA, 10. 9. 2022;** dr. Igor Bahovec, *sociolog in prof. na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani*
- ⇒ **NEDELJA, 11. 9. 2022;** dr. Roman Globokar, *predsednik Komisije za šolstvo pri SŠK in rektor Bogoslovnega semenišča*